

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ

Әлки
муниципаль районы
Югары Колчура авыл җирлеге
Башкарма комитеты

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН

Исполнительный комитет
Верхнеколчуринского сельского
поселения Алькеевского
муниципального района

Адресы: 422873, ТР, Әлки
районы, Югары Колчура авылы,
Март 8 урамы, 21 йорт
Тел/Факс 8 (84346) 78014

422873, РТ, Алькеевский район,
с. Верхнее Колчурино, ул. 8 Марта,
д.21
Тел/Факс 8 (84346) 78014

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Югары Колчура авылы

КАРАР

2026 елның 13 марты

5 нче сан

2026-2028 елларга Татарстан Республикасы
Әлки муниципаль районының
Верхнеколчурин авыл җирлегендә кече һәм
урта бизнесны үстерү" муниципаль
программасын раслау турында

Әлки муниципаль районының Верхнеколчуринское авыл җирлегендә кече һәм урта бизнесны үстерү һәм кече һәм урта бизнес өчен бизнес алып бару өчен уңай икътисади мохит тудыру максатыннан, 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы "Бердәм дәүләт хакимияте системасында җирле үзидарәнең гомуми принциплары турында" Федераль законга, 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы "Россия Федерациясендә кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү турында" Федераль законга, 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ЗРТ номерлы "Татарстан Республикасында кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү турында" ТР Законына ярашлы, Әлки район прокурорының 2026 елның 28 гыйнварындагы 02-08-02-2026/56-26-20920007 номерлы федераль законнарны бозуларны бетерү турындагы тәкъдимен карап, Верхнеколчуринское авыл җирлеге башкарма комитеты карар кабул итте. Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы

ЧАРАЛАР БИРӘ:

Әлеге карар кушымтасына туры китереп, "2026-2028 елларга Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Верхнеколчурин авыл җирлегендә кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү" муниципаль программасын расларга.

2. Бу карарны авыл җирлеге халкының күпләп җыела торган урыннарында бастырып чыгарырга һәм аны Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

Башкарма комитет җитәкчесе
Верхнеколчуринский авыл җирлеге
Әлки муниципаль районы
Татарстан Республикасы

Н.В. Калмыкова

Кушымта
Әлки муниципаль районының
Верхнеколчурин авыл җирлеге
башкарма комитеты карарына
2026 елның 13 мартындагы 5 нче
номерлы

"КЕЧЕ ҺӘМ УРТА ЭШКУАРЛЫКНЫ ҮСТЕРҮ" ПРОГРАММАСЫ
ВЕРХНЕКОЛЧУРИНСКИ РУАЛ СЕТЛЕМЕНТЫ
ӘЛКЕЕВСКИЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
2026-2028 еллар өчен"

Эчтәлек

Программа паспорты

1. Программаны гамәлгә ашыру даирәсенең тасвирламасы. Программа хәл итәргә омтылган проблемалар һәм аларны хәл итү юллары.
2. Программаның максаты, бурычлары, төп кәтелгән йомгаклау нәтижәләренең тасвирламасы, аны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары
3. Программаны гамәлгә ашыру механизмы
4. Программаның социаль-икътисади нәтижәләлеген бәяләү

Программа паспорты
 "Кече һәм урта бизнесны үстерү
 Верхнеколчуринский авыл җирлегенә
 Татарстан Республикасының Алькеевский муниципаль округы
 2026-2028 елларга еллар"

Программаның исеме	2026-2028 елларга Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Верхнеколчурин авыл җирлегендә кече һәм урта бизнесны үстерү" программасы (алга таба Программа дип атала)										
Программаны эшләү өчен нигез	2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы "Дәүләт хакимиятенә бердәм системасында җирле үзидарәнең гомуми принциплары турында"гы Федераль закон; 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы "Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында"гы Федераль закон; 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ЗРТ номерлы "Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү										
Программа эшләүче	Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Верхнеколчурин авыл җирлегенә башкарма комитеты										
Программаны финанслау күләме һәм чыганаclarы	<p>Программаны җирле бюджеттан финанслауның гомуми күләме 3000 сум тәшкил итә, шул исәптән:</p> <p style="text-align: center;">(мең сум)</p> <table border="1" data-bbox="708 1129 1438 1310"> <thead> <tr> <th>Ел</th> <th>Җирле бюджет акчалары</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2026 ел</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>2027 ел</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>2028 ел</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>Барлығы</td> <td>3</td> </tr> </tbody> </table>	Ел	Җирле бюджет акчалары	2026 ел	1	2027 ел	1	2028 ел	1	Барлығы	3
Ел	Җирле бюджет акчалары										
2026 ел	1										
2027 ел	1										
2028 ел	1										
Барлығы	3										
Программаның максаты	Кече һәм урта бизнесны үстерү өчен уңай шартлар тәэмин итү, инновацион икътисад формалаштыруда төп компонент буларак кече һәм урта бизнесның санын арттыру һәм көндөшлеккә сәләтлелеген тәэмин итү, шулай ук торак пунктның социаль-икътисади үсеше проблемаларын хәл итүгә аларның өлешен арттыру.										

<p>Программаның максатлары</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Торак пунктта кече хужалықларның тотрыклы үсеше өчен шартлар тудыру; 2. Эшқуарлық өчен кадрлар потенциалын үстеру; 3. Кече һәм урта бизнес өчен консультация хезмәтләренең сыйфатын яхшырту; 4. Икътисади яктан актив халыкны эшқуарлық эшчәнлегенә жәлеп итү.
<p>Программаны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары</p>	<p>2026-2028 еллар</p>
<p>Программаны гамәлгә ашыручылар</p>	<p>Әлки муниципаль районының кече һәм урта бизнес субъектлары, шулай ук үзмәшгуль затлары, Әлки муниципаль районының Верхнеколчурин авыл җирлеге башкарма комитеты</p>
<p>Программа максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыруның көтелгән йомгаклау нәтижәләре</p>	<p>Программа чараларын тулысынча гамәлгә ашыру безгә 2028 елның ахырына кадәр түбәндәгеләргә ирешергә мөмкинлек бирәчәк:</p> <ul style="list-style-type: none"> - кече предприятиеләр, шул исәптән микропредприятиеләр һәм шәхси эшқуарлар тарафыннан җитештерелгән продукция (хезмәт күрсәтү) әйләнешенең еллык үсешен саклап калу; - Әлки муниципаль районында эшләүче кече һәм урта бизнес субъектлары (шул исәптән үзмәшгульләр) санының ел саен артуын саклап калу; - кече (шул исәптән микропредприятиеләр) һәм урта предприятиеләр хезмәткәрләренең уртача санының (тышкы өлешчә эшләүчеләрне исәпкә алмаганда) барлык предприятиеләр хезмәткәрләренең уртача санында (тышкы өлешчә эшләүчеләрне исәпкә алмаганда) өлешен арттыру; - кече һәм урта бизнес предприятиеләренә консультация ярдәме күрсәтү; - кече һәм урта бизнес секторында яңа эш урыннары булдыру (шул исәптән яңа теркәлгән шәхси эшқуарлар); <p>Шуның белән беррәттән, Программа чараларын гамәлгә ашыру кече һәм урта бизнес инфраструктурасының уңышлы эшләве өчен шартлар тудыруны, кече һәм урта бизнес өлкәсендә товарлар (эшләр, хезмәтләр) җитештерү күләмен арттыруны, шулай ук аларның эшчәнлегеннән авыл җирлеге бюджетына салым керемнәрен арттыруны күздә тоту.</p>

1. Программаны гамәлгә ашыру даирәсенә тасвирламасы. Программа хәл итәргә омтылган проблемалар һәм аларны чишү юллары

2026 елда Әлки муниципаль районының Верхнеколчуринский авыл җирлегендә 0 кече һәм урта предприятие (2025 елга караганда 0 гә күбрәк), 3 шәхси эшқуар (2025 елга караганда 0 гә күбрәк) һәм үзмәшгуль гражданныр (2025 елга караганда 0 гә күбрәк) эшләгән.

1 нче таблица

Эшқуарлык секторы үсешендәгә төп тенденцияләр Верхнеколчуринский авыл җирлеге

Татарстан Республикасының Алькеевский муниципаль округы

Индикатор	2023 ел ел (факт)	2024 ел ел (факт)	2025 ел ел (дәрәжә)
Икътисади яктан актив эшқуарлык субъектлары саны:	19	12	8
кече һәм урта предприятиеләр, берәмлекләр	0	0	0
шәхси эшқуарлар - барлығы, берәмлек	10	5	3
үзмәшгульләр, берәмлекләр	9	7	5

2 нче таблица

Икътисади эшчәнлек төре буенча кече һәм урта бизнес субъектлары саны

Эшчәнлекләр	Үлчәү берәмлекләре	чынбарлыктагы бәя
		01.01.2026 көнгә
Икътисади яктан актив кече бизнес субъектларының гомуми саны исәпкә алынган	берәмлекләр	8
шул исәптән икътисади эшчәнлек төрләре буенча: Авыл хужалыгы, аучылык һәм урман хужалыгы	берәмлекләр	
Балык тоту, балык үрчетү	берәмлек	
Тау эшләре	берәмлек	
житештерү тармаклары	берәмлек	
Электр энергиясе, газ һәм су житештерү һәм	берәмлек	
Төзелеш	берәмлек	1
Күпләп һәм ваклап сату; автомобильләрне,	берәмлек	3
Кунакханәләр һәм ресторанныр	берәмлек	
Транспорт һәм элементә	берәмлек	1
Финанс эшчәнлеге	берәмлек	-
Күчәмсез милек белән бәйлә операцияләр,	берәмлек	-
Дәүләт идарәсе һәм хәрби куркынычсызлык;	берәмлек	-
Мегаиф	берәмлек	-

Сәламәтлек саклау һәм социаль хезмәтләр	берәмле	-
Башка коммуналь, социаль һәм шәхси	берәмле	-
Йорт хужалыгы хезмәтләрен күрсәтү	берәмле	-
Экстерриториаль оешмалар эшчәнлегә	берәмле	-
Башкалар	берәмле	4

Төп күрсәткечләргә анализлау төбәктә кече һәм урта бизнес үсешендә уңай динамика күзәтелә.

Кече һәм урта бизнесны үстерүгә ярдәм итү өчен киң чаралар гамәлгә ашырыла:

- жиһазлар арендасы системаларына ярдәм күрсәтү һәм кече һәм урта бизнес чыгымнарын субсидияләү,

- төрле икътисади эшчәнлек төрләрендә кече һәм урта бизнесны үстерүгә юнәлтелгән микрокредитлар бирү;

- кече һәм урта бизнес вәкилләре һәм үз бизнесын башларга планлаштырган шәхесләр өчен консультацияләр бирү системасы, шулай ук күп санлы белем бирү проектлары һәм тренингләр эшли;

- программалар гамәлгә ашырыла кооперативларны, шәхси хужалыкларны, яңа башлап жиберүче фермерларны һәм гаилә фермаларын үстерүгә ярдәм күрсәтү һәм эшкуарлыкка ярдәмнең башка формалары;

- кече һәм урта бизнес предприятиеләренең продуктларын популярлаштыру өчен чаралар үткөрелә, шул исәптән бизнес-миссияләр, конференцияләр, тренингләр, шулай ук күргәзмә һәм ярминкә чаралары;

- башка ярдәм чаралары.

Кече бизнес предприятиеләренә мәгълүмати ярдәм күрсәтү һәм бизнес булдыруны стимуллаштыру буенча актив кампания кысаларында, аның максаты - житештерү һәм хезмәт күрсәтү белән шөгильләнүче, эчке һәм тышкы базарларда көндәшлеккә сәләтле кече һәм урта предприятиеләр санының тотрыклы үсешен тәэмин итү, түбәндәгеләр гамәлгә ашырылды: барлык мәгълүмат Әлки муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырылды, һәм эшкуарлыкның конкрет мәсьәләләренә багышланган һәм бу өлкәдәге актуаль мәсьәләләргә тикшерүгә, шулай ук аны алга таба үстерү өчен уртак чаралар эшләүгә юнәлтелгән очрашулар, конференцияләр, форумнар һәм түгәрәк өстәлләр даими рәвештә үткөрелде.

Кече һәм урта бизнес субъектларын кече һәм урта бизнес субъектларына һәм үзмәшгульләргә дәүләт ярдәме күрсәтүнең гамәлдәге чаралары, шулай ук эшкуарлык өлкәсендәге законнардагы үзгәрешләр турында хәбәрдар итү өчен кызыксынучы оешмалар белән берлектә даими рәвештә чаралар үткөрелде.

2. Программаның максаты, бурычлары, көтелгән төп йомгаклау нәтижеләренә тасвирламасы, аны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары

Кече һәм урта бизнесны хуплау һәм үстерү өлкәсендәге эш юнәлеше эшкуарлык субъектларының эшлекле активлыгы үсеше өчен уңай климат тудыруга, эшкуарлык үсешенә төп чикләүләрнең йогынтысын киметүгә юнәлтелгән һәм эшкуарлыкка ярдәм итү өлкәләрен стратегик максатлар, бурычлар һәм үсеш

өстенлеклөре системасына туры китерүгә нигезлэнгән. Әлки муниципаль районының Верхнеколчурин авыл җирлегенә.

Моның өчен урта вакытлы чорга социаль-икътисади үсешнең төп максатлары билгеләнә һәм бу максатлар кысаларында кече һәм урта бизнесны хуплау чаралары гамәлгә ашырылырга тәкъдим ителә.

Эшлекле жәмгыятьнең сораштырулары һәм анкеталары мәгълүматларына нигезләнәп, торак пунктта эшқуарлык үсешенә комачаулы торган төп проблемалар түбәндәгеләр:

- кадрлар җитмәү;
- кече һәм урта бизнес өчен салым йөгенең югары дәрәжәсе;
- финанс ресурсларының түбән булуы;
- җир һәм күчәмсез милекнең булуы;
- энергетика инфраструктурасының булуы;
- яңа җиһазлар сатып алу белән бәйләп проблемалар.

Программаның максаты - кече һәм урта бизнесны үстерү өчен уңай шартлар тәэмин итү, инновацион икътисад формалаштыруда мөһим компонент буларак кече һәм урта бизнес санын арттыру һәм аларның көндәшлеккә сәләтлеләген тәэмин итү, шулай ук төбәкнең социаль-икътисади үсеш проблемаларын хәл итүгә аларның өлешен арттыру.

Бурычларны хәл итәргә кирәк:

1. Торак пунктта кече хуҗалыкларның тотрыклы үсеш өчен шартлар тудыру;
2. Эшқуарлык өчен кадрлар потенциалын үстерү;
3. Кече һәм урта бизнес өчен консультация хезмәтләренә сыйфатын яхшырту;
4. Икътисади яктан актив халыкны эшқуарлык эшчәнлегенә җәлеп итү.

Программаның төп эшчәнлегенә Программаның максатларына һәм бурычларына нигезләнәп формалаша.

Шул ук вакытта, диярлек һәр проблеманы хәл итү кысаларында, кече һәм урта бизнесны үстерүгә юнәлтелгән чаралар каралган, шул исәптән аларның санын арттыру һәм яңа эш урыннары булдыруны күздә тоткан бизнесны үстерү ягыннан да.

Программаның төп эшчәнлегенә үзәнчәлекләре

Гомумән алганда, кече һәм урта бизнесны хуплау чараларын ике төп юнәлешкә бүләп була:

1. Кече һәм урта бизнес предприятиеләренә консультатив ярдәм күрсәтү эшчәнлегенә;
2. Эшқуарлыкны үстерү буенча башка эшчәнлекләр.

Эшқуарларга консультация ярдәме күрсәтү программасына түбәндәге чаралар кертеләчәк:

- Республика һәм федераль бюджетлардан бирелә торган эшқуарлыкка ярдәм программалары буенча мәгълүмати һәм консультация ярдәме күрсәтү;

Эшқуарлыкны үстерү өчен башка чаралар:

- кече һәм урта бизнесны үстерү проблемалары һәм аларны хәл итү юллары буенча сораштыру үткәру;
- гамәлдәге эшқуарлыкка ярдәм программалары кысаларында, законнардагы үзгәрешләр һәм үсешләр аркасында килеп чыккан актуаль хокукый мәсьәләләр буенча кече һәм урта бизнес вәкилләренә өчен очрашулар һәм семинарлар үткәру;
- кече һәм урта бизнес субъектларына мәгълүмати ярдәм күрсәтү һәм үз бизнесларын булдыруны алга этәрү кампаниясен оештыру, шул исәптән яшьләр жәмгыяте арасында.

Максатлар һәм бурычлар буенча төп эшчәнлекләр исемлегенә Программа кушымтасында күрсәтелгән.

Программаны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары

Программа 2026 елдан 2028 елга кадәр гамәлгә ашырылачак.

3. Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программаны тормышка ашыру Верхнеколчуринский Башкарма комитеты белән идарә итә Әлки муниципаль районы авыл җирлегә:

- Программа чараларын гамәлгә ашыруны планлаштыруны, үзара бәйләнешне, координацияләүне һәм контрольдә тотуны оештыра;

- программа чаралары исемлеген, максатчан индикаторларны һәм Программаның нәтижәлелек күрсәткечләрен әзерли һәм камилләштерә.

Программаны гамәлгә ашыруда Әлки муниципаль районының Верхнеколчуринское авыл җирлегә башкарма комитеты гамәлгә куючы оешмалар белән хезмәттәшлек итә. Гамәлгә ашыручы оешмалар программа чараларын вакытында һәм сыйфатлы гамәлгә ашыру өчен җаваплы.

4. Программаның социаль-иқтисади нәтижәлелеген бәяләү

Программаны гамәлгә ашыру түбәндәгеләргә мөмкинлек бирәчәк:

- кече һәм урта бизнесның эчке һәм тышкы базарларда көндәшлеккә сәләтлелеген арттыру;

- яңа эшләнмәләргә стимуллаштыру һәм яңа технологияләргә үсешен стимуллаштыру;

- кече һәм урта бизнес тарафыннан мәгълүмати технологияләргә куллануны киңәйтү;

- эшкуарлык эшчәнлегенә кызыксынуны арттыру юлы белән халык арасында эшлекле активлыкны үстерү;

- кече һәм урта бизнесның финанс һәм матди ресурсларга керүен тәэмин итүче механизмнарны камилләштерү;

- кече һәм урта бизнес өчен мәгълүмати һәм консультация ярдәме күрсәтүне яхшырту ;

- дөүләт һәм муниципаль заказларны үтәү өчен кече һәм урта бизнес субъектларын җәлеп итү.

5. Программаны финанслау

Кече һәм урта бизнес субъектларына методологик, консультатив һәм мәгълүмати ярдәм күрсәтү, шулай ук финанс, мәгълүмати һәм башка ярдәм формаларын алу механизмнары турында мәгълүмат бирү максатыннан, җирле бюджеттан түбәндәге чаралар финанслана:

(мең сум)

Чара исеме	2026 ел ел	2027 ел ел	2028 ел ел
Кече һәм/яки урта бизнес өчен методик кулланмалар, мәгълүмати буклетлар, брошюралар, плакатлар һәм белешмәлекләр эшләү	1	1	1

Кушымта

- "Кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү" программасы нәтижәләрен бәяләү максатлары һәм күрсәткечләре Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Верхнеколчурин авыл җирлегенә 2026-2028 елларга"

Төп вакыйгаларның исеме	Бурычны үтәү	Башкаручылар	Төп эшчәнлекләргә тематлау өчен соңгы сроклар	Нәтижәлелек күрсәткечләре, үлчәү берәмлекләре	Индикатор кыйммәтләре		
					2026 ел	2027 ел	2028 ел
<p>Максат: Кече һәм урта бизнесны үстерү өчен уңай шартлар тудыру, инновацион ыкътисад формалаштыруда төп компонент буларак кече һәм урта бизнес санын арттыру һәм аларның конкурентлыкка сәләтлеге тәэмин итү, шулай ук торак пунктның социаль-ыкътисади үсеш проблемаларын хәл итүгә аларның өлешен арттыру.</p>							
Республика һәм федераль бюджетлар хисабына финанслана торган эшқуарлыкка ярдәм программалары буенча магълумати һәм консультация ярдәме күрсәтү	3	Авыл җирлегә башкарма комитеты	2026-2028 еллар	Субъектларга күрсәтелгән консультациялар саны кече һәм урта эшқуарлык, берәмлекләр	3	3	3
Сораштыру үткөрү кече бизнесны үстерү проблемалары урта бизнес аларны чышу юллары	4	Авыл җирлегә башкарма комитеты	2026-2028 еллар	Үткөрелгән тикшеренүләр саны, берәмлек	2	2	2

<p>Кече һәм урта бизнес векилләре өчен хәзерге юридик мәсьәләләр буенча очрашулар һәм семинарлар үткөрү Үзгәреш һәм үсеш законнар, шулай ук гамәлдәге программалар кысаларында эшқуарлыкка ярдәм</p>	<p>1</p>	<p>Авыл җирлегә башкарма комитеты</p>	<p>2026-2028 еллар</p>	<p>Үткөрелгән семинарлар саны, берәмлек</p>	<p>1</p>	<p>1</p>	<p>1</p>
<p>Яшьләр җәмгыяте белән берлектә аларны яшьләр эшқуарлыгына жәлеп итү</p>	<p>2</p>	<p>Авыл җирлегә башкарма комитеты</p>	<p>2026-2028 еллар</p>	<p>Үткөрелгән чаралар саны, берәмлек</p>	<p>2</p>	<p>2</p>	<p>2</p>
<p>Кече һәм/яки урта бизнес өчен методик кулланмалар, мөгълүмати буклетлар, брошюралар, плакатлар һәм белешмәлекләр эшләү</p>	<p>1</p>	<p>Авыл җирлегә башкарма комитеты</p>	<p>2026-2028 еллар</p>	<p>Үткөрелгән чаралар саны, берәмлек</p>	<p>1</p>	<p>1</p>	<p>1</p>